

Một ngày trong đời người tù Việt Nam

Tác Giả: Trnh Thanh Thuy

Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 09:11

Trong kho tàng ngôn ngữ của chúng ta có câu ví von Nhốt nhốt tui tù, thiên thu tui ngoi.

Nghĩa là, một ngày trong tù sánh bằng ngàn năm ở bên ngoài". So sánh này quả không ngoa. Bởi do của một con người quý báu vô cùng. Nó là đôi cánh chim soãi rờng trong không trời cao, là cặp vây cá lượn là đời là làn nước biếc, là bàn chân người tung vó trên con đường một mình chiu hôm.

Một người bị giam hãm trong tù, bị cách ly giữa hai thế giới trong và ngoài là như ngỗng đầy hải hùng, không ai mua n nhc tui. Quyên làm người bị tui c đo t, bị qu n ch , ki m soát ch t ch là nhng kham kh không ai ham vng m c vào. Có ai thích ở tù đâu? Có ai mua n làm ph m nhân đâu? Người Việt chúng ta sống ở h i ngo i, ngày nào cũng hnh đi n k cho nhau nghe chuy n con cái h c gi i, đ cao, thành đ t. Trên m ng, nhng m u g ng sáng v vang dân Việt đ c chuy n cho nhau xem, nhi u còn h n nhng lá th cá nhân. Chúng ta ch mua n nghe chuy n vui h n là chuy n buồn, mua n th y các khía c nh tích c h n là tiêu c c. Dĩ nhiên ai l i v ch áo cho người xem v t th ng r m máu hay v t chàm đen xám n i l ng đầu. Nhng th t s chúng ta có nhng v t s o, v t chàm trên thân th l u vong các b n , n u không c i áo, chúng ta s không th y chúng. Chúng là nhng ph m nhân, nhng người tù đã đ c th , còn t m giam, hay v n còn s ng m t t do trong nhà tù ở trên kh p n c M hay đâu đó trên các qu c gia khác ngoài Việt Nam.

Riêng ở M, theo Reuter, vì tình trng kinh tế suy thoái mà một nghiên cứu mới đây nh t của đ i h c Cincinnati t t l có kho ng 1/3 thanh thi u niên ở M đã t ng b b t giam vì ph m t i tr c khi đ n tu i 23. T i b b t nhi u nh t là u ng r u u tr c tu i lu t pháp cho phép, tr m c p v t hay b o đ ng. Giáo sư Brame cho r ng c nh nghèo, ch t v t t i h c đ ng, khó khăn trong gia đình và cu c s ng đã là nhng y u t liên quan t i t l ph m t i quá cao này. Người Việt dù ít i trong c ng đ ng l n nhng không ngo i l t c là cũng có ph m t i.

Hôm nay trong bài này tôi xin nh c t i h , nhng ph m nhân người Việt và xin k b n nghe cu c s ng và sinh ho t th ng nh t của h trong cu c đ i lao lý. Mục đích của bài này giúp b n đ c có chút ki n th c v m t c nh đ i khác nhng gì chúng ta đang s ng. B n s đ c nghe nhng tr i nghi m của một ph m nhân Việt Nam đ c thu t l i nh m t h i ký. Vì là câu chuy n k c của m t cá nhân nên n u có nhng ý ki n hay t t ng thiên l ch, k th ho c c c đoạn xin đ c gi thông c m và b qua cho.

Anh X b c vào cu c đ i tù người cũng vì một phút nóng giận nh t th i. C n gi n th ng là đ u m i của nhng hành đ ng vô ý th c, v t ngoài t m ki m soát, đ đ a đ n nhng h u qu tai h i khó l ng. Tr ng h p của anh X có th cũng nh nhi u người khác vì giận đ làm m lý trí. Anh còn m c thêm m t sai l m là không rành r lu t pháp. Theo anh, n u bi t rõ, anh s không

Một ngày trong đời người tù Việt ở Mỹ

Tác Giả: Tránh Thanh Tháy
Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 09:11

Bố tù tôi 2 năm chä vì một cái túi cän con là la mäng con cái. Khi đang sửa xe và lau tay, sän cän giän, anh ném một chai xăng nhỏ (khoảng 4 oz) về phía con, xăng chäng may chät xăng này dính vào áo con. Anh doä sä giät con näu nó hän hào.

Chính vì không hiểu luật mà trong lúc tâm thần hết hoảng, bố hỏi cung anh khai không rõ ràng về tình hình xảy ra túi hiän träng mà cän sát đã dùng khẩu súng đó để kể túi anh, khiän luật sä có giúp cũng không làm giảm án đäc. Họ bỏ ra räng chai xăng là một chất đän hoä và anh đä trên quần áo con anh, đä phóng hỏa giät nó. Do đó anh bố kể túi có hành đäng giät con, mặc dù anh có gì thích thú nào về tâm lòng cha mẹ, ai loän giät con bao giờ và chä muän hä đäa nó thôi.

Anh muốn chia sẻ kinh nghiệm bố nän thân với những ai chäa täng phạm tội, näu chäng may gặp một bị kẻch nào xảy ra có dính dáng túi túi phạm hay gì thì täm quyän, khi cän sát túi hiän träng, hỏi cung hay loäy loäi khai thì nên giữ im lặng là tốt nhất vì đó là quyän của người công dân. Những loäi khai thiäu suy nghĩ có thể khiến một người tù oan một thời gian dài, chung thân hoặc tä hän hät là lên ghế đän. Hãy giao túi tä cho luật sư lo.

Anh nhận xét thêm, ở bên Mỹ có những träng hợp mà nghe ta träng là túi nhỏ những đi sâu vào chi tiết, nó không đän gì chút nào. Lúc phạm tội, công tố viên xem mặt hành đäng không đúng luật đäc đäm là một túi. Tä đäng hợp mà thanh niên hành hung một người. Thanh niên kéo người đó tä đäng lên xe, sä bố quy một túi là bố täcóc. Sau đó anh ta đánh nän nhân täc làm tän thäng thân thäng người khác là một túi näa, mặt túi đäc đäm, có thể bị án 5 hoặc 6 năm tù, rät cuộc anh này sä bố 11 năm tù, mặc dù anh có hợp tác với cän sát và thành thật khai báo những gì đã xảy ra. Cùng một träng hợp nêu trên mà người phạm tội có kiến thức về luật pháp, loäi biết cách lo luật sư giữ sä chä bố án như hän hoặc đäi 8 năm.

Anh X cho räng người Á Đông bố kẻ thù näng nä mặt khi phạm tội và thäng bố tuyên án phạt näng hän một người da träng bố nä. Anh nghĩ, Công Tố Viên khi kể túi phạm nhân, hỏi càng quy túi nhiäu bao nhiêu túi bäy nhiäu, mặt đích đä träng phạt. Họ là những người đäi diän luật pháp mà luật pháp chä có lý chä không kẻ đän tình. Anh cho biết những phạm nhân anh đã tiếp xúc trong tù còn rät nhỏ mà häu như đäu bố kẻ tội mäi mäy hay trên 20 năm mà anh thấy túi không näng loäm. Họ näa, näi anh bố thä án là túi bang California, näi luật khät khe hän các túi bang khác, nên đäc gọi là “Police State” túi “túi bang của cän sát”. Ví dụ như, ở Cali túi xâm nhập gia cä bố täng pháp đäc chia làm 2 loäi, xông vào nhà tä nhân, túi näng hän vào một hãng xăng ngäng hay cä quan công công và có thể túi 6 năm (penal code 459). Có túi bang vào lúc ban đêm näng túi hän ban ngày. Có mang vũ khí, hay tän công với vũ khí giät người, túi nhiäu hän. Mang một cây súng có näp đän bố 1 túi, tù 4 hay 5 năm, đän ra khäi nòng 10 năm, và bố näng vào người khác túi phạm ngäng häi thân thä, tù khoảng 20 năm trä lên hay chung thân. Anh tiếp, thäng thì những đäi hình bên túi bang Cali đäu là những túi túi. Các träng hợp gia träng xảy ra đäu do träng người ngôn ngữ gây hiểu lầm gì a gì có thể mäng quyän và người dân. Đän hình như ở San José, Bắc Cali, cô Trän thä Bích Câu bố bố näng täng và gia đình đäc bố thäng 2 túi. Còn những oan täc khác như bố näng täng ông Lê Đình Vân ở Escondido, San Diego và túi giät chät Daniel Phạm, một thanh niên bố bố nhä tâm thần. Túi täng đäu do người nhà giữ cän sát đän đä giúp mà kẻ cuäc cän sát đã giät loäm.

Sau đây là những träng nghiệm đäc chia sẻ của anh và một người ở Mỹ đã sống qua những ngày tháng dài trong träng giam trên đất Hoa Kỳ.

Một ngày trong đời người tù Việt Nam

Tác Giả: Tránh Thanh Tháy

Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 09:11

Đầu tiên khi phạm nhân vào nhà giam, sẽ phải qua cửa R&D (receiving&discharge) là nơi làm thủ tục nhận và thủ tù nhân. Phạm nhân sẽ được chấp hành, lẫn tay và khai lý lịch về những câu hỏi. Những câu hỏi này được cho vào hồ sơ của phạm nhân và sẽ được các chuyên gia tâm lý và nhân viên an ninh duyệt xét. Sau khi hoàn tất thủ tục nhập trại, phạm nhân sẽ ở cùng và ở tại S.H.U. (Special Housing Unit). Tại đây phạm nhân sẽ phải ở trong buồng giam khoảng 7 tới 10 ngày để hoàn tất thủ tục và hồ sơ. Đầu tiên sẽ có một buổi rượt tội và nghiêm khắc. Phòng này được gọi là phòng đôn hay đôi, rộng khoảng 8x10 feet dùng cho 1 hoặc 2 người. Có 1 cửa tiêu, chiếu sáng và những gì cần có. Những khi đông, ban ngày giam tới 6 tới 10 người trong một phòng. Được ăn được tắm chỉ có một hay hai lần một tuần, nên rất đói khát và hôi hám. Phạm nhân sẽ không được dùng điện thoại hay điện trong giai đoạn này.

Vài ngày sau, một nhân viên phải trách sẽ tới phòng về và duyệt xét hồ sơ của phạm nhân và đưa quyết định xem phạm nhân đó đã sẵn sàng để đưa qua trại tấp trung chưa. Nếu người nhân viên giám định này phát giác ra phạm nhân có những vấn đề liên quan tới an ninh, bằng chứng hay tâm thần hoặc bất cứ vấn đề nào liên quan tới, phạm nhân sẽ bị lưu lại ở trại giam để chờ xét nghiệm thêm.

Thời gian tạm giam này là lúc khó khăn nhất vì chưa thành án và phạm nhân còn chờ ngày ra tòa. Họ chịu áp lực từ mọi phía, bị hành xác bởi guồng máy quy định, bị chuyển tới nơi này đến nơi khác, còng tay, chờ đợi, làm giấy tờ, lịch soát, cứ quay cuồng áo bắt cứ lúc nào để khám xét và kiểm tra tình thần. Mục đích để phạm nhân mất mọi tư tưởng thần xác mà mau nhận tội. Khi tạm giam cũng vậy, chỉ được phép 5 phút, có khi vừa sát xả phòng xong thì hết giờ, hoặc vừa ăn xong quay áo ra, rồi đã bắt. Phòng giam lại không có an ninh, người đồng đội bị đánh nhau.

Khi đã thành án, phạm nhân ở tình trạng sẵn sàng để chuyển về trại tấp trung, người đó sẽ được in và phát thẻ căn cước và sẽ mất mã (P.C. A code). Một mã chín con số này dùng để đăng nhập mà nói chuyển đến nơi. Phạm nhân sẽ được chấp hành ở phòng, giặt quần áo và có khóa. Sau đó được đưa đến phòng giặt quần áo và được phát quần áo cá nhân gồm 4 khăn tắm, 4 khăn tay, 4 quần lót, 4 bộ quần áo dùng phòng, 4 áo thun. Một đôi giày dép, một giày dép, một cái gối và áo gối, mũ nón, xà phòng, bàn chải và thuốc đánh răng, dao cạo râu và giấy điếu. Họ cũng được phát thêm dao cạo râu, xà phòng, kem đánh răng, giấy điếu hai lần một tuần, thay khăn tắm một tuần hai lần, thay khăn trải giường và mũ nón một lần. Họ có thể mua xà phòng giặt và quần áo giặt quần áo.

Việc quan trọng đầu tiên của một người tù khi vào nhà giam là tìm kiếm thông tin. Đó là chuyện mỗi ngày như tri thức được viết lên. Bản thông cáo tri thức được viết từ 3 tới 5 giờ chiều mỗi ngày. Nó được Cục Quản lý trại giam liên bang dùng để thông báo việc đi vào phạm nhân tới nơi nào vào ngày tiếp theo. Những việc phải đi khám bác sĩ hay đi gặp về các vấn đề. Nếu việc một hay không tuân theo luật sẽ bị xem như phạm tội bị tuân theo luật. Ngoài ra phạm nhân còn cần được kể và hiểu rõ luật lệ của nhà giam được niêm yết trên bảng. Phải nhớ kỹ và tuân thủ những luật lệ nghiêm ngặt để tránh gặp các tù nhân trong cùng một trại. Những người tù tình nguyện đóng góp gọi là "celly". Đầu tiên quan trọng là phải tuân thủ tôn trọng và lịch sự về việc họ là người tới trại và "lãnh đạo" này là của họ. Không thể xảy ra một quan hệ xấu với các bị tù. Được biết đầu tiên một bị tù sai lầm.

Một ngày trong đời người tù Việt ở Mỹ

Tác Giả: Trnh Thanh Thy
Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 09:11

Anh X cho biết tình trạng khổ và phân biệt chủng tộc trong tù bang Cali xẩy ra rất nhiều. Nhóm nào sống vui nhóm đó. Một khu đợc gọi là một yard có khoảng 1 ngàn người thì người Mỹ chiếm khoảng 50 phần trăm dân số, Việt Nam chỉ có khoảng 5 hay 6 người. Băng đảng người Mỹ ở Bắc và Nam Cali hay đánh nhau nhiều như thế. Tuy nhiên, ban giám trị và các băng đảng khác lại rất sợ nhóm băng đảng Á Đông vì họ liêu lĩnh và thông minh. Anh nghĩ rằng số dĩ họ sợ và có khuynh hướng ngả nghiêng về Á Đông lâu hơn trong tù để tránh việc khi ra tù và nộp thuế lại họ sợ nên khôn ngoan, liêu lĩnh hơn.

Trong này nộp biết cách sống thì phạm nhân cũng có thể sống một cách an toàn như chúng ta sống trong một cộng đồng xã hội bên ngoài vậy. Một phòng có 2 người, thường là hai người cùng sống một để tránh việc thù hận. Một nhóm có một trưởng nhóm lãnh đạo. Nếu ai có thắc mắc, hay thắc mắc, người trưởng nhóm sẽ lên tiếng dùm. Nếu sống chung có rắc rối, có yêu cầu thì tham vấn số người hay chuyên dịch nữa khác để tránh việc giết hay thanh toán lẫn nhau. Để tránh xô xát trong giờ ăn, các nhóm sống một cũng đợc riêng.

Trong tù phạm nhân đợc gọi đi làm theo và việc thăm có giới hạn. Tháng Giêng thì tháng Mười thì mỗi người đợc dùng 300 phút mỗi tháng. Hai tháng còn lại là 400 phút. Một lần nói chuyện không đợc quá 15 phút. Luật thăm việc cũng phải theo một quy tắc gì hành chính. Có hai loại đi khác nhau thường đợc dùng để xin thăm tù nhân. Một cho gia đình quyên thu, một cho những người khách mua vào thăm. Thủ tục hành chính này cũng một thời gian lắm, có khi một cả tháng, khách mua đi đợc vào thăm. Không thi hành đúng thủ tục phạm nhân có thể một quy định việc thăm. Tuy nhiên, việc gia đình thân thu thì sẽ thăm việc dễ dàng và đợc khuyến khích thăm thường xuyên hơn.

Một số các quy định trung ương có một phân khoa giáo dục riêng. Phân khoa này có trách nhiệm giảng dạy những công trình có tính hàn lâm, xã hội, những môn nghề nghiệp, thể công, hoạt động ngoài trị cũng như có các những thủ việc luật pháp. Thủ việc này đây chủ yếu những tài liệu hay những bộ sưu tập về luật lệ đợc cung cấp bởi những thủ việc luật liên bang. Các phạm nhân cũng nên cần những đợc một những đợc ân này.

Những sinh hoạt giải trí, thể dục, trong và ngoài trị là những đợc ân quý báu khác mà những phạm nhân không phải luật đợc hưởng. Những công trình giáo dục sống kho, thể thao, bi-da, bóng bàn, âm nhạc, bóng chày, bóng tròn hay những trò chơi thể dục đợc cung cấp đầy đủ. Một khu có một Ti Vi mỗi 24 tiếng, mua coi lúc nào thì coi. Cuộc tu đợc đợc ân xem phim, ai thích phim nào ghi xuống và phim sẽ đợc mua về cho mỗi người coi, theo chế độ a cả đa số. Còn có những lập dự đan, móc, làm đồ gỗ hay các loại thủ công khác nữa. Ngoài ra phạm nhân đợc cho phép mua vật dụng tiêu m tiêu hoá trong trị giam những theo một giới hạn là tháng Giêng thì tháng 11 đợc mua đợc \$290 thôi. Tháng 12 đợc tiêu thì \$340.

Anh X thường mua mì gói, gạo sống, hay cá mòi ăn, để dành cho bữa ăn Việt Nam. Phạm nhân đợc cho phép nhận khoảng 30 lbs quà mỗi 3 tháng những phải theo danh sách quà đợc cho phép. Thức ăn hàng ngày ít chất béo, ít protein, hay calories để tránh tình nóng nảy, hay quá nhiều sống mà nh để gây bệnh.

Hoạt động tôn giáo là một món ăn tinh thần cần thiết trong những ngày tù giam hun hút. Một trị dĩ đợc có một nhà thờ nhỏ với giáo sĩ để giúp các phạm nhân khuây kho và niềm tin tôn giáo.

Một ngày trong đời người tù Việt Nam

Tác Giả: Tránh Thanh Tháy

Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 09:11

Đißm đßc bißt là cß quan cß gßng cung cßp nhßng chßng trßnh phù hßp vßi nhu cßu theo đòi hỏi của phßm nhân có các tôn giáo khác nhau. Có cß phái đoàn công giáo và phßt giáo hay vào thăm, phßm nhân rất thích vì đó là dịp họ đßc cho ăn uống, phát quà, đßc trò chuyện thß giản tình thßn.

Một người bị giam trong tù, chỉ một tí do đi lỗi của một cá nhân. Nhưng một người thì tß có thể do là một người có bị nạn, có gì đó thoát trong tâm hồn. Đó sẽ là cha, giáo dßc lỗi một cá tính, một cách tß duy, một con người lßm lßc, người yếu đuối nhßng vì bác sĩ tâm linh, nhưng kim chỉ nam dẫn về đường ngay, nßo thì nßn.

Đißu mà ai cũng mong muốn là một phạm nhân khi thoát khỏi tù ngục sẽ sống một cuộc đời lành mạnh và an lành hơn là trở lại đó với một con người lißu lĩnh và quß quyßt hơn. Tuy do thì tß là thoát ra khỏi những hành vi tßi lỗi, nhưng tß tßng lßm lßc chỉ không phải chỉ thoát ra khỏi một nhà giam như cßm tù chỉ đôi chân.

Tài liệu tham khảo

-A day in the life of a prisoner

<http://www.criminaljusticedegreesguide.com/features/a-day-in-the-life-of-a-prisoner.html>

-Admission and orientation handbook of Federal Correctional

Institution.http://www.bop.gov/locations/institutions/pek/PEK_aohandbook.pdf